

НАЦИОНАЛЕН ИНСТИТУТ НА ПРАВОСЪДИЕТО

София 1000, ул. „Екзарх Йосиф“ № 14, тел: 02 9359 100, факс: 02 9359 101

е-поща: nij@nij.bg, уебсайт: <http://www.nij.bg>

НАЦИОНАЛЕН ИНСТИТУТ НА ПРАВОСЪДИЕТО

Изл. №

ОН-02-724 / 07.06.2021

ВИСШИ СЪДЕБЕН СЪВЕТ	
регистрационен индекс	Дата
ВСС-1224/19	07-06-2021

ДО
Г-Н ЛОЗАН ПАНОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ВЪРХОВНИЯ
КАСАЦИОНЕН СЪД
ПРЕДСЕДАТЕЛСТВАЩ
СЪДИЙСКАТА КОЛЕГИЯ НА
ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

ДО
ЧЛЕНОВЕТЕ НА
СЪДИЙСКАТА КОЛЕГИЯ НА
ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

СТ А Н О В И Щ Е ОТ МИГЛЕНА ТАЧЕВА – ДИРЕКТОР НА НАЦИОНАЛНИЯ ИНСТИТУТ НА ПРАВОСЪДИЕТО

ОТНОСНО: Доклад за Модел 4, разработен в рамките на Дейност 1 "Разработване на модел за оптимизация на съдебната карта на българските съдилища и прокуратури" по проект "Създаване на модел за оптимизация на съдебната карта на българските съдилища и прокуратури и разработване на Единна информационна система на съдилищата", изпълняван от ВСС по Оперативна програма "Добро управление" 2014-2020 г.

УВАЖАЕМИ КОЛЕГИ,

Времето, дадено за становища е твърде кратко, предвид обема и множеството несистематизирани материали, намиращи се на сайта на ВСС, касаещи предложеният модел 4. От една страна има два различни периода на работа, откъдето е обусловена и различната и остаряла статистическа информация. От друга, намирам редица непълноти и противоречия в направения анализ и предложения модел за реформа на съдебната карта в страната ни.

От натрупания опит и работата ми в различно качество в съдебната и изпълнителната власт имам становище по предложения модел 4, но ще отбележа само частта, относима към длъжността „младши съдия“.

В България фигурата на младши съдията намира своето законодателно уреждане за първи път в Закона за устройство на съдилищата, обнародван в ДВ бр.23 от 19.03.1976 г.

Приетите след това текстове в различните редакции на Закона за съдебната власт също съдържат разпоредби, регулиращи статута и т.н. на младши съдията. Длъжността младши съдия съществува в структурата на българските окръжни съдилища в продължение на 45 години. Тази длъжност през различните периоди от време е претърпяла редица промени по отношение на срок за заемане на длъжността, орган по назначаването, срок за обучение и други специфики, но безспорно се е утвърдила като основен модел за старт в съдебната система.

В срещите, проведени по Апелативни райони, авторите на модела предлагат срока на задължителното първоначално обучение на кандидатите за младши съдии да бъде намален от 9 (девет) на 6 (шест) месеца, и да работят като младши съдии шест месеца. Няма анализ на съдържанието на това обучение, не е поискано становище от Националния институт на правосъдието, който има 17 годишна традиция в това обучение, вкл. направен сравнителен анализ на задължителното първоначално обучение в голяма част от школите за съдебно обучение от Европейската мрежа за съдебно обучение.

Така предложения модел обезсмисля фигурата на младши съдията, т.к. предвижда голям брой съдии от районно да преминат на окръжно ниво, и тогава логично следва съдебните състави да са от трима окръжни съдии. Ако това се възприеме, следва да се премахне длъжността младши съдия и да се помисли за друг вход в системата на съдилищата.

Няколко думи по начина на работа: похвални са усилията на всички, работили досега по реформата на съдебната карта. Има десетки съставени документи, исторически, статистически и аналитични разработки, вкл. преглед на реформа на съдебната карта в няколко европейски държави, но липсва резултатност. Тези документи са добра основа, но тази реформа не може да е дело само на Колегиите на ВСС, та дори и на Пленума. Затова предлагам да се промени механизма по изработване, изпитване и внедряване на модела за нашата страна. Да се състави работна група, с представителство на органи и институции, имащи експартиза по отделните сегменти на реформата. Може би сега е времето и периодът е удачен да започнем от юридическото образование, единният изпит за правоспособност, който отдавна е загубил значението си, вход в съдебната система и т.н. Да се започне с един апелативен район, с малки стъпки, но с дългосрочна широка визия. Този модел да се подложи на обществено обсъждане, да се изпита в апелативния район и след това да се внедрява поетапно в цялата страна.

С УВАЖЕНИЕ:

МИГЛЕНА ТАЧЕВА
ДИРЕКТОР

